

GÖTEBORGS 8:E BAPTISTFÖRSAMLING

SJUNG TILL VARANDRA OCH TILL KRISTUS

Efesierbrevet 5:19 • Predikan G8B 2023-03-26 (Fågelsbergskyrkan) • Johnny Lithell

INLEDNING

Ända sedan jag var liten, betydligt yngre än tio år gammal, har jag ibland varit förbryllad över att vi lägger så mycket tid i kyrkan på att sjunga. Särskilt som jag inser att jag själv inte riktigt har njutit av sången förrän min bild av gudstjänsten och gudstjänstsången reformerades i grunden först när jag hade varit en kristen i säkert 30 år. När jag var barn handlade det om att lära sig sjunga ur psalmboken, sånger som jag aldrig hade hört förut med svåra melodier, till en orgel som överröstade nästan allting. Sedan när jag blev äldre handlade det om att sjunga enkla sånger med korta texter och enkla melodier som hade det enda syftet att få mig i ett visst känslotillstånd. Och varje gång jag blev tvungen att sjunga en sång ur sångboken blev jag frustrerad eftersom jag kände mig rånad på möjligheten att nå det där känslotillståndet.

Det är få saker i det kristna livet som har en sådan tendens att väcka diskussion som hur vi firar gudstjänst. Och det är få saker i gudstjänsten som har en sådan tendens att väcka diskussion som vilka sånger vi borde sjunga. Och så har vi min milda förvåning som barn att vi sjunger alls. Varför har vi plötsligt en stunds allsång när vi firar gudstjänst? Och varför väcker det så mycket känslor?

I genomgången av Efesierbrevet kom vi i förra predikan in i ett nytt avsnitt. Det var den 18:e versen i det femte kapitlet där Paulus uppmanar församlingen att inte berusa sig med vin utan i stället låta sig uppfyllas av Anden. Paulus knyter alltså an till något de tidigare gjorde som hedningar, att samlas på kvällarna och dricka vin tillsammans så att de blev berusade och glada och sjöng dryckessånger. Nej, säger Paulus, gör inte så mer. I stället för att berusa er av vin, låt er uppfyllas av Anden. Lärdomen är att precis som vinet påverkar dem till glädje och sång kommer också Anden att påverka dem till glädje och sång, fast på ett helt annat sätt.

För efter att Paulus har gett uppmaningen till församlingen att låta sig uppfyllas av Anden går han vidare och ger fem verb i participform som beskriver vad som händer när de är uppfyllda av Anden. *Talande* till varandra med psalmer, hymner och andliga sånger, *sjungande* och *spelande* till Gud i era hjärtan, *tackande* alltid och för allt till vår Gud och Far i vår Herre Jesu Kristi namn och *underordnande* er varandra i vördnad för Kristus.

Verserna 19-21 är alltså en utveckling och en förklaring på uppmaningen att låta sig uppfyllas av Anden. Idag ska vi titta på vers 19 som innehåller tre av participerna och som alla handlar om sång. Så den första och den främsta lärdomen i den här texten och också svaret på frågan varför vi alls sjunger är att när vi uppfylls av den helige Ande så kommer vi att sjunga. Det går inte att undvika; det är andeuppfyllsens natur.

Men det finns förstås mycket mer än så att se i den här texten. Därför lägger jag upp den här predikan i två punkter. Den första punkten handlar om *varför* vi sjunger och den andra punkten handlar om *hur* vi sjunger. Den första punkten är lite mer teoretisk och försöker teckna en bakgrund och sätta in den andra punkten i ett sammanhang. Min bön och förhoppning är att det är en predikan som naturligtvis hjälper oss att förstå varför och hur vi sjunger som församling, men också att den får väcka en längtan efter att låta oss uppfyllas av Anden och faktiskt praktisera det.

I. VARFÖR VI SJUNGER

Men låt oss gå till den första punkten, *varför* vi sjunger. Här vill jag först bara påminna om att den tydligaste anledningen till att vi sjunger, utifrån texten, är att vi låtit oss uppfyllas av Anden. När vi är uppfyllda av Anden kommer vi oundvikligen att sjunga. Men utöver denna första anledning vill jag ge tre underpunkter som tecknar en bakgrund.

1. Det berättar att vårt liv har mening

För det första: vi sjunger därför att sången berättar att våra liv har mening. Det spelar ingen roll vilken kultur vi kommer till eller vilken tidsepok vi kommer till; överallt kommer vi att finna att kulturen bärs upp av sånger. Det finns sånger om våra erfarenheter som människor. Det finns lekfulla sånger, det finns klagosånger, det finns sånger om kärlek, om död, om mat, om barn, om naturen, och det finns mängder av sånger om den gud man tillber – det man sätter sitt hopp till.

Också i vår sekulariserade västerländska kultur är det fullt av sång och även för den mest inbitne ateist går det inte att komma undan att den bästa musiken vittnar om att det finns någonting större, något mer meningsfullt, någonting evigt. Vi har kända musikskribenter som trots sin ateism måste medge att musiken pekar bortom sig själv till en evig, himmelsk kraft som leder oss fram. Att livet ändå inte är meningslöst utan att vi kanske ändå är på väg mot någonting.

Knyter an till sången i skapelsen

Hur kommer det sig att musiken har sådan kraft att vittna om att våra liv har mening? Om man tittar på olika skapelseberättelser finns ofta sången där. I den finska Kalevala har vi hjälten Väinämöinen som använder sin sång för att skapa och kriga och allt möjligt. Men något som ligger närmare oss är förstås skapelseberättelserna av Lewis och Tolkien i Narnia respektive Silmarillion, där båda världarna kom till genom sång. Det var Lewis och Tolkiens sätt att ta den bibliska tanken om sången vid alltings skapelse och ge den ett sammanhang.

I Job 38:4 säger Gud till Job,

Job 38:4-7 (SFB-15)
«Var var du när jag lade jordens grund?
Svara, om du vet och förstår.
5 Vem bestämde dess mått?
Du vet ju!
Och vem spände mätsnöret över den?
6 Var fick dess grundpelare fäste?
Vem lade dess hörnsten,
7 medan morgonstjärnorna sjöng tillsammans
och alla Guds söner ropade av glädje?

Här låter det som att jorden skapades till sång och glädje. Sången finns inbyggd i vår konstitution som människor.

Det finns en intressant detalj i Femte Mosebokens 31:a kapitel. Det är ett väldigt ödesmättat sammanhang där Gud talar för näst sista gången till Mose och ger Mose sina sista instruktioner i hur han ska leda och undervisa folket. Så säger han i den 19:e versen,

5 Moseboken 31:19 (SFB-15)

¹⁹Skriv nu upp åt er denna sång, lär Israels barn den och lägg den i deras mun. Den ska så bli för mig ett vittne mot Israels barn.

Han ger en sång som kommer att vittna mot dem eftersom deras efterkommande inte ska glömma den. Sången kommer att hålla deras minne levande. Mose skrev ner sången och lärde folket den, den kallas för Mose avskedssång. Och när han lärt dem sången sa han,

5 Moseboken 32:46-47 (SFB-15)

⁴⁶[...]”Lägg på hjärtat alla de ord som jag i dag gör till vittnen mot er, så att ni befaller era barn att hålla fast vid och följa alla ord i denna lag. ⁴⁷ Detta är inte ett tomt ord för er, det gäller ert liv.”

Sången är ett vittne om varifrån vi kommer. Den vittnar om vilka vi är. Den talar om att våra liv är större än bara det vi kan uppfatta med våra sinnen här och nu. Det finns en mening och en riktning.

Vår nuvarande suckan

Det är så viktigt eftersom det oftast inte är så vi upplever livet här och nu. Romarbrevet 8:22 säger att ”vi vet att hela skapelsen gemensamt fortfarande suckar och vändas”, vilket inkluderar oss. Så världens skapades till musik, men nu lever hela skapelsen i suckar och vända. Paulus säger i nästa vers,

Romarbrevet 8:23 (SFB-15)

²³Och inte bara [skapelsen], utan också vi som har fått Anden som förstlingsfrukt suckar inom oss och väntar på barnskapet, vår kroppss förlossning.

Det är vårt nuvarande tillstånd. Trots att vi har fått Anden som förstlingsfrukt suckar vi inom oss. Våra hjärtan är inte fyllda med musik. Oftast är de fyllda av tystnad. Vi har ingenting att sjunga om. För vi är syndare. Vi är uppslukade av oss själva. Vi gör själviska saker. Vi lever i en inkräkthet där vi ibland glömmar Gud helt och ibland lever vi som om Gud är medlet vi använder för att uppnå allt det där andra vi egentligen vill ha, hellre än Gud själv.

Blickar fram emot sången i härlighet

Men berättelsen stannar ju inte där. Sången och musiken blickar också fram emot den sång vi ska få höra i härlighet. Allting ska göras nytt. Jesaja 55:12,

Jesaja 55:12 (SFB-15)

¹²Med glädje ska ni dra ut,
i frid ska ni föras fram.
Bergen och höjderna
ska brista ut i jubel inför er,
markens alla träd
ska klappa i händerna.

Eller Psalm 96:12,

Psaltaren 96:12 (SFB-15)

Marken ska jubla med allt som den bär,
skogens alla träd ska ropa av fröjd

Hela skapelsen ska upprättas i härlighet. Det är dit vi är på väg. Men höjdpunkten där kommer inte vara bergens eller trädens jubel utan de heligas sång inför Lammet. Hör vad Uppenbarelseboken säger.

Uppenbarelseboken 5:9-13 (SFB-15)

Och de sjöng en ny sång:

"Du är värdig att ta bokrullen
och bryta dess sigill,
för du har blivit slaktad,
och med ditt blod
har du friköpt människor åt Gud
av alla stammar och språk
och länder och folk.

10 Du har gjort dem
till ett kungarike
och till präster åt vår Gud,
och de ska regera på jorden."

11 Och jag såg, och jag hörde rösten av många änglar runt tronen och
varelserna och de äldste. Deras antal var tiotusen gånger tiotusen och
tusen gånger tusen, 12 och de sade med stark röst:

"Lammet som blev slaktat
är värdigt att ta emot
makten, rikedomen, visheten,
kraften, äran, härligheten
och lovsången!"

13 Och allt skapat i himlen och på jorden och under jorden och på havet
och allt som finns i dem hörde jag säga:

"Honom som sitter på tronen,
honom och Lammet
tillhör lovsången och äran
och härligheten och makten
i evigheters evighet!"

Det är en obeskrivlig församling som brister ut i sång. Vi ser samma sak igen i det 14:e kapitlet. De sjunger en ny sång. Det finns alltid nya sånger att sjunga eftersom de sjunger om en Gud som är oändlig. Det finns alltid nya aspekter att se, att begrunda och att lovprisa. Det fanns ingen som kunde lära sig den nya sången utom de 144 tusen, vilket förstas är en siffra som inte ska tas bokstavligt utan som en symbol för fullkomning. Tolv gånger tolv. Sedan tio gånger tio gånger tio.

Vänner, det är dit vi är på väg, vi som är i Kristus. Gud kommer att upprätta sin skapelse så att den gamla sången smälter samman med den nya sången. Det kommer inte att finnas någon mer suckan. Hur kommer han att göra det? Hör vad Hebreerbrevet 2:12 säger. Det är Jesus Kristus som talar till oss:

Hebreerbrevet 2:12 (SFB-15)

Han säger: *Jag ska förkunna ditt namn för mina bröder, mitt i församlingen ska jag lovsjunga dig.*

Jesus Kristus ska alltså stå mitt i församlingen och lovprisa Guds namn. Därför att han är vår broder. Han kom för att leva i vårt ställe. Han kom för att bära det straff som vi gjort oss förtjänta av. I oss själva har vi ingen sång, bara suckan. I oss själva har vi inget annat att vänta än Guds vrede och evig plåga. Men Kristus bar allt detta åt oss och i utbyte ger han oss sin rättfärdighet. Genom tron på honom förenas vi med honom så att allt som är hans också bli

vårt. Därför kan han stå mitt i församlingen och lovprisa Gud. Och därför kan vi stå som hans bröder och lovprisa tillsammans med honom.

Så sången vittnar om varifrån vi kommer, men den vittnar också om vart vi är på väg, förutsatt att vi har förenats med Kristus genom tron på honom. Därför måste jag fråga dig om denna frälsande tro är din? Är Kristus ditt enda hopp i livet och i döden? Är han den som du allra helst vill sjunga om?

Det var en lång underpunkt, men vi är alltså kvar i den första huvudpunkten om varför vi sjunger. Och den första anledningen till varför vi sjunger är alltså att det berättar om att våra liv har mening.

2. Glädjen fullkomnas

Nu kommer vi till ytterligare en ganska teoretisk, men otroligt viktig anledning, så försök att hänga med. Underpunkt två av tre: *vi sjunger för att glädjen fullkomnas i sången.*

Paulus säger i den 19:e versen, ”sjung och spela för Herren i era hjärtan.” Vi har alltså det högsta tänkbara objektet att sjunga om. Ni vet att det finns vackra saker i skapelsen som förtjänar att prisas för att de är vackra i sig själv och om vi inte beundrar dem har vi gått miste om något. Att inte beundra det som förtjänar att beundras är detsamma som att leva ett liv som tondöv, eller som att aldrig ha älskat någon eller som att aldrig ha haft en riktig vän.

Att sjunga för Herren är rätt, i meningen att han är det vackraste som existerar. Han är vacker bortom alla beskrivningar. Att beundra och lovprisa honom är detsamma som att vara vaken. Det är detsamma som att leva. Och att inte lovprisa honom är att ha gått miste om det största en människa kan uppleva och ytterst sett att ha gått miste om allt.

CS Lewis skrev något som gjorde stort avtryck på mig. Jag minns exakt var jag var någonstans när jag läste det för första gången. Jag var 27 år och låg och frös på en filt på Åhus strand, dit Anna hade tagit mig för att jag skulle få uppleva hennes barndoms semestrar. Det var dåligt väder, kallt och eländigt och jag kunde inte förstå varför vi absolut skulle åka till stranden då. Men jag låg och tittade på molnen som blåste runt uppe i himlen och läste CS Lewis och hans reflektioner om Psaltaren.

Han skrev så här,

Jag tror att vi finner glädje i att prisa det som vi njuter av eftersom lovprisningen inte bara ger uttryck åt njutningen utan fullkomnar den: den är dess höjdpunkt. Det är inte bara av artighet som älskande håller på att tala om för varandra hur vackra de är. Förtjusningen är ofullständig tills den fått uttryck. [...]

Den skotska katekesen säger att människans huvudsakliga ändamål är att ”förhärliga Gud och njuta av honom för evigt”. Men vi ska veta att det är samma sak. Att helt njuta är att helt förhärliga. När Gud befäller oss att förhärliga honom, erbjuder han oss att helt njuta av honom.

//I think we delight to praise what we enjoy because the praise not merely expresses but completes the enjoyment; it is its appointed consummation. It is not out of compliment that lovers keep on telling one another how beautiful they are; the delight is incomplete till it is expressed. [...]

The Scotch catechism says that man's chief end is 'to glorify God and enjoy Him forever.' But we shall then know that these are the same thing. Fully to enjoy is to glorify. In commanding us to glorify Him, God is inviting us to enjoy Him.

Vad Lewis säger är att om du verkligen älskar någonting så prisar du inte det bara för att du älskar det; *du prisar det så att du kan älska det mer*. Det är därför lovprisningen alltid är så smittsam. Tänk dig att ni är några vänner på en vandring och så går ni runt en krök och plötsligt ställs ni inför en enorm dal mellan två berg och på andra sidan ett vattenfall som kastar sig flera hundra meter ner. Ni står inför en skönhet som bara måste uttryckas! Att inte uttrycka den är att gå miste om något. Att uttrycka den är att njuta av den mer.

Sedan har Lewis ett resonemang om att ju bättre vi kan uttrycka vår lovprisning, desto bättre kan vi njuta av det vi älskar. Det är frustrerande att stå framför något ofattbart vackert och inte få fram rätt ord. Men om du kunde uttrycka din beundran bättre så skulle du kunna njuta av det bättre.

Så frågan är: sjunger vi till Herren för att vi älskar honom och finner honom vacker, eller älskar vi honom och finner honom vacker för att vi sjunger till honom? Svaret är: ja! Att sjunga till honom är att njuta av honom. Att njuta av honom är att älska honom mer.

Så, den andra underpunkten: vi sjunger till honom för att kärleken därigenom fullkomnas.

3. För varandras skull

Den tredje och sista underpunkten. Vi sjunger för varandras skull.

En del i gudstjänstens syfte

Det är inte hela syftet med den gudstjänst som beskrivs i Nya testamentet, men *ett* syfte – ett viktigt syfte – är att vi samlas till gudstjänst för att vara till uppmuntran för varandra. Det finns många bibeltexter som kunde citeras, till exempel Hebreerbrevet 10:25,

Hebreerbrevet 10:25 (SFB-15)

²⁵Och låt oss inte överge våra sammankomster, så som några brukar göra, utan i stället uppmuntra varandra, och det så mycket mer som ni ser att dagen närmar sig.

När vi firar gudstjänst tillsammans gör vi det för att uppmuntra varandra. Bara genom att du är där är du till uppmuntran för andra, förutsatt att ni har det rätt i er relation till varandra. Det står väldigt lite om att du firar gudstjänst för att få någon särskild andlig upplevelse, däremot står det mycket om att vi kommer samman för att bygga upp varandra och uppmuntra varandra. När vi sjunger så sjunger vi dels för att tillsammans lovprisa Gud, men vi gör det också för att uppmuntra varandra. Det var av den här anledningen som man kan se i gamla baptistkapell att bänkarna är formade som en halvcirkel eller är vända mot varandra. För att man förstod att vår gudstjänst inte handlar om mig och Gud utan det är vi som gemenskap som tillber honom. Därför vill vi se varandras ansikten och uppmuntra varandra med vårt deltagande i gudstjänsten. Det är till stor uppmuntran att se sin broder stå och sjunga till med all sin kraft, tillsammans med sina bröder och systrar. Du behöver inte fundera så mycket på om det är en musikstil som passar dig. Den som har ansvaret för undervisningen i församlingen har sett till att sångerna ni sjunger har riktigt bra texter och att de har en melodi som fungerar bra att sjunga tillsammans. Så för dina bröder och systrars skull kan du glömma dina egna preferenser och satsa så mycket du orkar och prisa Gud med språk som kommer från Guds eget ord.

Allt detta innebär att tanken på ”mig” och ”mitt” inte liksom är relevant när vi kommer samman. När vi samlas gör vi det som en kropp. När vi sjunger gör vi det tillsammans, för Guds och varandras skull. När vi ber gör vi det tillsammans för Guds och varandras skull. När vi får höra ordet utläggas gör vi det tillsammans för Guds och varandras skull. Att jag ska sitta i gudstjänst och fundera på vad som passar mig bäst, om jag vill stå eller sitta eller gå iväg och få någon som ber för mig är helt främmande för Nya testamentet. Jag är del i en helhet och allt jag gör påverkar de andra.

Så, här har vi alltså tre svar på varför vi sjunger: dels för att sången berättar att våra liv har mening, dels för att vår glädje fullkomnas i sången och dels för att uppmuntra varandra. Låt oss nu gå närmare texten i den andra punkten och titta på *hur* vi sjunger.

II. HUR VI SJUNGER

Också i den här punkten har jag tre underpunkter, men de kommer att gå betydligt snabbare än de förra.

1. Till varandra

Det första vi måste lägga märke till är förstås att texten säger att vi ska tala till *varandra* med psalmer, hymner och andliga sånger. Till varandra.

Vi ska inte förvirras av ordet ”tala”. Det är ett allmänt ord som inte bara handlar om tal. Det innefattar allt möjligt som har med vår röst att göra. Det används också om djurs läten och om ljudet från musikinstrument. Det är alltså inte fråga om att vi först måste prata och senare i versen ska sjunga. Det verkar snarare vara en parallellism där båda uttrycken syftar till samma sak.

Själva grundtanken är att de ska uttrycka sin glädje till varandra. Kom ihåg att Paulus sätter upp kontrasten till deras gamla dryckesfester. Nu ska de istället låta sig uppfyllas av Anden, vilket innebär att glädjen blir annorlunda, men det innebär inte att glädjen blir mindre. Men när de uppfylls av Anden blir de inte bara glada var och en för sig utan de uttrycker den här glädjen till varandra.

Lovsångens enkelhet

Av detta kan vi dra lärdomar om lovsångens enkelhet. Det Paulus säger ska höras är först och främst församlingens röst. Och jag vågar påstå att i den Nytestamentliga sången är det alltid församlingens röst som är det intressanta. Det är där skönheten ligger. Det innebär att om vi väljer att ackompanjera sången med instrument så är det klokt av oss att hålla i åtanke att instrumentens enda syfte är att ackompanjera församlingens sång. Därför bör alltid instrumenteringen vara nedtonad i förhållande till församlingssången.

Charles Spurgeon, som själv förespråkade att sjunga helt utan instrument – kom ihåg att a cappella betyder ”som i kyrkan” – skriver så här i sin kommentar till den Psalm 42:4,

David verkar ha särskilt varma minnen av pilgrimernas sånger, vilket helt säkert är den mest glädjefulla delen av tillbedjan och det som kommer närmast tillbedjan i himlen. Vilken degradering att ersätta hela församlingens intelligenta sång med en kvartetts teatraliska fägring eller en körens raffinerade noggrannhet eller att blåsa luft ur livlösa bälgar och pipor! Vi kunde lika gärna be med hjälp av maskiner som att lovprisa med hjälp av dem.

//David appears to have had a peculiarly tender remembrance of the singing of the pilgrims, and assuredly it is the most delightful part of worship and that which comes nearest to the adoration of heaven. What a degradation to supplant the intelligent song of the whole congregation by the theatrical prettinesses of a quartette, the refined niceties of a choir, or the blowing off of wind from inanimate bellows and pipes! We might as well pray by machinery as praise by it

I vår församling vill vi främja församlingens röst bland annat genom att eftersträva musikalisk enkelhet. Det innebär att vi använder instrument som inte överröstar församlingen och att vi inte heller kommer att ha några musikgrupper som spelar tillsammans. Dessutom vill vi sjunga sånger som går bra att sjunga helt utan instrument. Det är alltid församlingens röst som är det intressanta.

Den första underpunkten är alltså att vi sjunger genom att sjunga till varandra. Här skulle jag också kunna nämna återigen att en del av syftet med den nytestamentliga gudstjänsten är att vara till varandras uppmuntran. Hur vi sjunger är en viktig del i hur vi är till uppmuntran för varandra. Det är underbart uppmuntrande att se och höra en församling som tar i från tårna i sin lovprisning till Kristus och inte bryr sig så mycket om huruvida man har en fin sångröst eller inte. Vi sjunger till varandra och vi sjunger för varandras skull. Så låt oss uppmuntra varandra så mycket vi kan!

2. Psalmer, hymner, andliga sånger

Den andra underpunkten är att vi sjunger genom flera olika sorters sånger. Paulus talar om psalmer, hymner och andliga sånger.

Det är en fråga som har debatterats en hel del i den reformerade kyrkan genom historien. Det finns de – och jag vill vara så respektfull jag någonsin kan, därför att här finns det många som jag beundrar mycket – de menar att alla tre av dessa begrepp (psalmer, hymner och andliga sånger) syftar till samma sak, nämligen sånger från Psaltaren. De pekar till exempel på att när Jesus firade påskmåltiden, Herrens måltid, med sina lärjungar står det att de sjöng en hymn (se exempelvis Matt 26:30), vilket definitivt är en hänvisning till en psalm, troligtvis Psalm 118. Man menar då att eftersom ordet hymn där syftar till Psaltaren är det rimligt att det gör det också här i Efesierbrevet. Så var Paulus egentligen menar är att de bara ska sjunga sånger från Psaltaren.

Men nästan alla stora kommentarer som skrivits de senaste 250 åren, inklusive Charles Hodge och andra menar att det inte är vad texten säger, utan att Paulus använder de tre begreppen medvetet för att förmedla en bredd av sånger.

Psalmerna var förstasångerna ur Psaltaren, de som är inspirerade av den helige Ande. Guds eget ord. Och där kan man förstas fråga vad som skulle kunna vara bättre att sjunga än Guds eget ord? Det är en bra fråga. Jag skulle gärna se att vi hade möjlighet att sjunga tonsatta och metriska psalmer på svenska.

En hymn är helt enkelt en lovprisande sång till Gud. Jag skulle tro att det enklaste sättet att urskilja en psalm från en hymn helt enkelt är att en hymn inte finns i Psaltaren. Men det finns indikationer på att hymner användes i församlingarna redan under tiden som Nya testamentet skrevs. Till exempel verkar 1 Tim 3:16 vara en hymn, eller en del av en hymn som sjöngs i den tidiga kyrkan. Jag läser texten så kan du höra hur bra den passar att sjunga. Det går även att tänka sig den som växelsång mellan olika delar i församlingen.

1 Timotheosbrevet 3:16 (SFB-15)
"Och erkänt stor är gudsfruktans hemlighet:
Han blev uppenbarad i köttet,
bevisad rättfärdig genom Anden,
sedd av änglarna,
predikad bland folken,
trodd i världen,
upptagen i härligheten.

Sedan har vi andliga sånger. Återigen är det svårt att göra någon tydlig distinktion gentemot hymnen. Det finns många sånger nedskrivna i Bibeln. Jag nämnde en sång av Mose tidigare. Sedan har vi Hannas lovsång som hon sjöng när hon fick veta att hon skulle få barn. Detsamma med Jesu mor Maria. Och detsamma med Johannes Döparens far Sakarias. Jag skulle tro att sångerna i Uppenbarelseboken som jag redan läst skulle kunna kallas andliga sånger.

Ja, ni märker att det är svårt att systematisera. Men gemensamt för alla dessa tre är att de är genomsyrade av ett bibliskt språkbruk. Antingen är de texter som kommer rakt ur Bibeln eller också är de poetiska beskrivningar av bibliska verkligheter.

Paulus ger alltså exempel på en mångfald av sånger. För vår församling innebär det att vi ser sången som en del i församlingens undervisning, det vill säga någonting som vilar på äldstes ansvar. Vi vill sjunga sånger med variation, från olika tider med olika musikaliska uttryck. Vi vill se till att varje sång vi sjunger är genomsyrad av bibliskt språk och självklart ger uttryck för solid teologi. Dessutom måste både melodin och lyriken vara bra nog att bära med sig under många år. Vi vet att de sånger vi sjunger kommer att forma vår kristna tro. Vi hämtar fram dem ur vårt minne när livet är på sitt yttersta och vi vill att sångerna ska ha kapaciteten att bära oss fram till vår dödsbädd.

3. "I våra hjärtan" – med hela vår person

Den tredje och sista underpunkten: vi sjunger med hela vår person. Paulus säger "sjung och spela för Herren *i era hjärtan*". Var menar han med det?

Vi kan börja med att säga att han *inte* menar att de därför ska göra det privat. Hela sammanhanget är vad de ska göra när de samlas tillsammans. Anledningen att han nämner deras hjärtan är att hjärtat ansågs vara en persons centrum. Här fanns känslolivet men också viljan. Det inkluderar hela människan. När han säger "sjung och spela för Herren i era hjärtan" säger han "sjung och spela för Herren med hela er person!"

Kom ihåg kontrasten till vinet. När vi uppfylls av alkohol dövas vi och vi bryr oss mindre om vissa saker. Vårt förnuft sätts ur spel. Men för den kristne som uppfylls av den helige Ande är det tvärtom! Istället för att döva vårt förnuft med vin mobiliserar vi det när vi är uppfyllda av Anden. Psalm 47:8 säger "...för Gud är kung över hela jorden. Lovsjung med vishet!"

Det innebär förstås inte att vi ska sjunga *utan* våra känslor. Nej, vi gör det av hela vår varelse. Psalm 103:1 säger "lova Herren, min själ! Hela mitt inre, prisa hans heliga namn!"

I vår församling innebär det här att vi strävar efter att så många som möjligt, helst hela församlingen, ska kunna alla sånger. Inte nödvändigtvis att man ska kunna dem utantill, men man ska kunna sjunga med i sångerna. Och när vi introducerar en ny sång så gör vi det med ambitionen att hela församlingen ska få en ordentlig chans att lära sig den. För det är först

när vi kan sångerna som vi kan börja internalisera dem och de kan bli en del av oss. Om det är nya sånger varje vecka kommer de inte att fylla sitt syfte.

Gör oss mer medvetna om verkligheten

Jag vill ge en sista tanke innan jag slutar. Det är en viktig tanke som har att göra med att vi sjunger med hela vår person.

Den helige Ande är en obevklig kraft och när vi uppfylls av den helige Ande och sjunger till Gud i hela vår person så kommer det att förändra oss.

Ni minns apostlarna på pingstdagen. När Anden kom blev de modiga som lejon. Ni minns att folk pekade på dem och sa att de var fulla. När man blir berusad av vin blir man också modig, men anledningen att man blir modig av vin är att vinet dövar vårt förnuft. Man blir modig av att man blir mindre medveten om verkligheten.

Den helige Ande, däremot gör oss inte mindre medvetna om verkligheten utan *mer*, och på det sättet blir vi modiga. Hur går det till?

Föreställ dig att du hamnar i en situation där någon verkligen talar illa om dig. Det är en person som verkligen vill dig illa och vill skada dig så han ringer runt till alla dina vänner och hittar på lögnar om dig för att få dig att framstå som en usel person.

Det gör ont. Det gör verkligen ont. Hur hanterar man det? Ett sätt är genom en flaska vin. Att döva sig själv så att man blir mindre medveten om verkligheten. Ett annat sätt, om man är kristen är att påminna sig om vad Jesus Kristus har gjort för mig och påminna mig om vem jag är i honom. Jag är en arvinge: Guds arvinge och Kristi medarvinge. Jag är föremål för samma kärlek som Gud har älskat sin Enfödde Son med genom all evighet.

Det är en sak att känna till det och säga ”ja, jo, jag tror på det”, men du är fortfarande mest sårad över att den här personen har gjort dig så illa. Det är din verklighet. Det är den verklighet som har upptar ditt hjärta och din fantasi.

Men vilken verklighet är egentligen mest verklig? När du blir uppfylld av den helige Ande så kommer hela din varelse att sjunga till Kristus. Den helige Ande gör den verkliga verkligheten verklig för dig. Ytterst sett spelar det mindre roll om du blir förtalad. Det gör ont, men som kristen kommer du att bli förtalad. Och Bibeln säger att den här tidens lidande inte kan jämföras med den härlighet som ska uppenbaras och bli vår (Rom 8:18). Vår nöd, som är kortvarig och väger lätt, bereder åt oss en väldig och överväldigande härlighet som väger tungt och varar för evigt (2 Kor 4:17). Det är ord vi läser, det är ord vi hör och ord vi säger att vi tror. Men det är den helige Ande som gör dem verkliga för oss.

AVSLUTNING

Därför, älskade vänner, vill jag än en gång vädja till er och uppmuntra er att låta er uppfyllas av den helige Ande. Anden är en obevklig kraft och han gör allting nytt. Och låt er glädje komma till uttryck med hela er varelse så att ni kan njuta av honom ännu mer. Låt oss som församling ta vara på varje tillfälle att vara till uppmuntran för varandra och sjunga till Gud med all vår kraft och därigenom njuta av honom och förhålliga honom.